

er — det er ikke blot ikke Frihandelsland med Hensyn til Import af Varer, der ikke vedrører Industrien, men det er det heller slet ikke med Hensyn til Industrien; og det er jo i øvrigt ikke blot Industrien, der paa det ene og det andet Omraade har en Beskyttelse, men, som det ærede Medlem Hr. Fraenkel saa rigtigt gjorde opmærksom paa, Landbruget har det ogsaa paa flere væsentlige Omraader, og den Beskyttelse, den tænker man ikke paa at røre ved —, men lad os nu sætte, at Danmark var et fuldkommen rent, blankt Frihandelsland, at vi altsaa slet ikke havde Told, og lad os tænke os, at andre Lande førte den Toldpolitik, som de gør, hvorledes vilde det saa overhovedet være muligt at slutte Mestbegunstigelsestraktater? Hvad vilde det sige? Der var jo ikke noget at slutte Overenskomst om, for Danmark var et Frihandelsland, alle Lande var lige gunstigt stillede, der var den aabne Dørs Politik; der var i Virkeligheden ikke Tale om at slutte Overenskomster, Handelstraktater med nogen som helst for Danmarks Vedkommende. Men det er ganske klart, det ligger i Traad med den samme Betragtning, at naar man kun har nogle ganske faa Toldbeskyttelsespositioner, svage Positioner, saa er det umuligt under de nuværende europæiske Forhold for Danmarks Vedkommende at føre en effektiv Handelstraktatpolitik. En saadan Politik kan simpelt hen ikke føres, uden at man gaar over til det, som det ærede Medlem Hr. Pürschel gjorde sig til Talsmand for, men rigtignok ikke som et konservativt politisk Program, men gennem et beskedent Spørgsmaal til den højtærede Statsminister, om denne ikke kunde tænke sig at tage under Overvejelse, om det ikke, saaledes som Forholdene efterhaanden har udformet sig her i Landet og de omgivende Lande, vilde være hensigtsmæssigt, at Danmark gik over til Dobbelttarifsystemet ligesom næsten alle andre europæiske Lande. Jeg tror ikke alene, det var Overvejelse værd, men jeg tror, det er overhængende nødvendigt. Det er ganske absurd at ville tro, at Toldloven af 1908 skal have Gyldighed for Tid og Evighed uden Hensyn til, hvordan Europas økonomiske Forhold forandrer sig, uden Hensyn til, hvordan de afgørende erhvervspolitiske Faktorer og Kræfter ude i Verden veksler.

Den højtærede Regering synes imidlertid at ville gøre sin Toldlov til et lignende sakrosankt Fænomen som den store engelske Digter Shakespeare, om hvem en af hans Venner sagde, at han tilhørte ikke en be-

stemt Epoke, han var gyldig for alle Tider. Jeg tror, at en Toldreform er ikke alene mulig her i Landet, men den er en bydende Nødvendighed for vort Erhvervsliv, og lige saa sikkert som ingen Mennesker skulde have faaet mig til — jeg har hidtil holdt min Vej fri — at gaa ud i en Valgkamp alene paa Toldbeskyttelse for to, ganske vist nødstedte, men utvivlsomt to af de daarligst organiserede og teknisk daarligst forsynede Industrier her i Landet, lige saa sikkert er jeg rede til at gaa ud til Valgkamp paa en tidsvarende Toldreform — og maaske blive slaaet første Gang, det er sket før i England, og saa en Gang til og tredje Gang maaske, men til sidst kommer det, og til sidst bliver det forstaaet; saaledes er alle Fremskridt ført igennem. Det ærede Medlem Hr. Fraenkel — jeg kommer tilbage til det ærede Medlems Tale — gjorde rigtigt opmærksom paa, at det er en fuldkommen Fejltagelse at tro, at Toldspørgsmaal, Toldpolitik ikke interesserer den brede Befolkning. Der er intet politisk Spørgsmaal, som interesserer Befolkningen mere. Jeg har talt paa Møde efter Møde i Aarhus Amt, i min Kreds, ikke blot i Byen — der bliver jeg forstaaet; der bliver jeg ikke blot forstaaet af det konservative Borgerskab, men ogsaa af Arbejderne —, men jeg har ogsaa talt ude paa Landet, i Landsbyerne, og der var da i hvert Fald velvillig og forstaaende Opmærksomhed og der er Landmænd, der er kommet hen til mig bagefter og har sagt: Ja, der var alligevel noget i det, De sagde, det kan vi godt se.

De ærede Medlemmer af Partiet Venstre kan være forvissede om, at dette Spørgsmaal ligger slet ikke saa trygt ovre i deres Vælgerbefolkning i Jylland, som de Herrer tror, og som de gerne vil give det Udseende af her. Jeg har gentagende her i Tinget, og det bekræfter sig nu paa ny, anført Troels Lunds gamle Ord om, at Folketanker tænkes langsomt, men Folketings-tanker tænkes endnu langsommere, og de ærede Medlemmer af Venstre kan være forvissede om, at det er meget, meget lettere for mig at faa Forstaaelse og Ørenlyd ude hos deres menige Vælgere for konservative toldpolitiske Synsmaader, end det er her i Salen, og jeg tør roligt, hvor som helst de Herrer ønsker det, gaa til det, som det ærede Medlem Hr. Fraenkel omtalte, en offentlig Diskussion ude paa Landet om Toldspørgsmaalet under de nuværende Kriseforhold for vort Landbrug og vor Industri; saa skal vi se, hvad der vinder mest Anklang